

ינואר 2024

מטפלים באמצעות אמנויות - הגדרה ואמות מידה מקצועיות

מהו טיפול באמצעות אמנויות?

טיפול באמצעות אמנויות הוא מקצוע בריאות שהתפתח בעולם מאמצע המאה הקודמת ונלמד בישראל החל משנת 1980. הטיפול באמצעות אמנויות הוא אחד ממקצועות בריאות הנפש, המשלב בין עולמות הידע של הפסיכולוגיה ומדעי המוח, לבין התיאוריות והפרקטיקה של האמנויות השונות. תהליכי היצירה וההבעה בטיפול באמצעות אמנויות מבוססים על שישה תחומי אמנויות: אמנות חזותית, ביבליותרפיה, דרמה, מוסיקה, פסיכודרמה ותנועה.

הטיפול באמצעות אמנויות מתאים לטיפול בהפרעות נפשיות, התנהגותיות, התפתחותיות ואורגניות, כמו גם בשאלות של דימוי עצמי, חיפוש משמעות, חרדה, דיכאון, מחלות גוף-נפש ועוד. הטיפול ניתן כמענה מקצועי נפשי במסגרת פרטנית, קבוצתית, משפחתית או קהילתית, ומאפשר מתן מענים מותאמים לטווח רחב של גילאים, מילדים ועד קשישים. טיפול באמצעות אמנויות יכול לסייע בהתמודדות עם מגוון רחב של בעיות, כמו אוטיזם, התמודדות עם טראומה, לקויות למידה, הפרעות קשב וריכוז, ילדים בסיכון ועוד. במצבי אסון ומשבר, הטיפול באמצעות אמנויות מאפשר חיבור לכוחות, חיזוק חוסן וביטוי של מה שאי אפשר לבטא במילים.

תהליך ההכשרה של מטפלים מוסמכים באמצעות אמנויות:

הכשרתם של המטפלים באמצעות אמנויות מוסדרת כיום על ידי המועצה להשכלה גבוהה, בשיתוף משרד הבריאות. ההכשרה כוללת מסלול אקדמי לתואר שני, המורכב משנתיים של לימודים אקדמיים ועוד שנה של הכשרה מעשית ובסך הכל 1,560 שעות הכשרה, המלוות בהדרכה מקצועית. חשוב לציין בעניין זה, כי גם הכשרתם של מטפלים באמצעות אמנויות, שסיימו את לימודיהם **במסלול ללימודי תעודה**, במוסד המוכר על ידי המל"ג, עד לשנת 2018 ועל פי הדרישות של משרד הבריאות, הינה הכשרה המוכרת על ידי האגודה המקצועית.

במקביל ובניגוד לכך, ישנם בישראל גם מטפלים שהוכשרו לאורך השנים במגוון מסגרות ומסלולים, בהיקפים שונים, שאינם עונים על הקריטריונים של משרד הבריאות והמל"ג. כתוצאה מכך ובהעדר חוק המסדיר את מעמדם של המטפלים בתחום, נוצר קושי להבחין בין מי שעבר הכשרה העומדת בקריטריונים לבין מי שלא.

כיצד ניתן לדעת מיהו מטפל מוסמך באמצעות אמנויות?

קיימות מספר אפשרויות בדיקה, על מנת לוודא שמטפל באמצעות אמנויות הוא מטפל מוסמך:

1. על פי חוזר מנכ"ל משרד הבריאות, מתווה המל"ג והגדרות האיגוד המקצועי. מצ"ב קישור

למסמכים הרלוונטיים:

- ◀ [חוזר מנכ"ל משרד הבריאות \(19/10\)](#) .
- ◀ [מתווה המל"ג לתואר שני בטיפול באמצעות אמנויות](#) הכולל שנת הכשרה מעשית מתקדמת (יולי 2010) ועדכוניו.
- ◀ [תנאי הקבלה לאיגוד המקצועי לטיפול באמצעות אמנויות - י.ה.ת.](#)

2. מטפלים החברים באגודה המקצועית- יה"ת, עומדים בקריטריונים אלו. ניתן לבדוק ברשימת המטפלים באתר יה"ת, האיגוד הישראלי לטיפול באמצעות אמנויות, המפורסמת כשירות לציבור באתר האיגוד. חשוב לציין כי החברות בארגון מהווה **תו תקן** למטפלים הרשומים בו ומעידה על כך כי הם עמדו בכל הסטנדרטים האקדמיים והמקצועיים שלו. <https://www.yahat.org/therapists/>
החל משנת 2021 כל מטפל החבר באגודה המקצועית יקבל תעודת תו תקן בנוסף לתעודת החברות באגודה.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה נוספת המתעוררת בעניין שבנדון.
לפרטים ניתן לפנות במייל למתאמת האירגונית של יה"ת
במייל: yahat2013@gmail.com או בנייד: 052-4781228

בברכה,

ד"ר אילנה לח,

יו"ר יה"ת - האגודה לטיפול באמצעות אמנויות